

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 556/2024
13.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Локић, Бојане Пауновић, Гордане Којић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Бранислава Стајића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лозници К 269/23 од 30.10.2023. године и Вишег суда у Шапцу Кж1 12/24 од 06.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 13.05.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бранислава Стајића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лозници К 269/23 од 30.10.2023. године и Вишег суда у Шапцу Кж1 12/24 од 06.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници К 269/23 од 30.10.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ и изречена му је условна осуда тако што је суд утврдио казну затвора у трајању од 3 (три) месеца и истовремено одредио да се утврђена казна затвора неће извршити, ако окривљени у року проверавања од 1 (једне) године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. На основу члана 246а став 5. КЗ у вези члана 87. КЗ окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и то 0,20 грама опојне дроге хероин. Окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка ближе одређене у изреци решења.

Пресудом Вишег суда у Шапцу Кж1 12/24 од 06.02.2024. године одбијене су као неосноване жалба окривљеног АА и његовог браниоца, адвоката Бранислава Стајића, а пресуда Основног суда у Лозници К 269/23 од 30.10.2023. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Бранислав Стајић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослободити од оптужбе.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ, и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене наводи изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Бранислав Стајић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводећи да се побијане правноснажне пресуде заснивају на доказу на ком се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати.

Као незаконит доказ бранилац означава записник о вештачењу Националног центра за криминалистичку форензику број 234-6-6096/22 од 27.12.2022. године наводећи да сматра да референтна установа за вештачење опојних дрога није Национални центар за криминалистичку форензику (НЦКФ), већ Институт за судску медицину Медицинског факултета Универзитета у Београду, што произилази из Решења о одређивању референтне лабораторије за идентификацију и испитивање психоактивних контролисаних супстанци („Службени гласник Републике Србије“, број 53/2011). Незаконитост овог доказа, према наводима браниоца, огледа се и у томе што је НЦКФ организациони део МУП РС, које је подносилац кривичне пријаве против окривљеног, па као такво не може обављати вештачења, и што НЦКФ нема квалификоване стручњаке за идентификацију и испитивање психоактивних контролисаних супстанци које се, према мишљењу браниоца, не обавља физичко-хемијским вештачењем.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости, по оцени Врховног суда, не могу се прихватити као основани, из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је наредбом Основног јавног тужиоца у Лозници Ктр 1740/22 од 30.11.2022. године, на основу одредби члана 113. до 121. ЗКП, одређено физичко-хемијско вештачење материје пронађене и уз потврду привремено одузете од окривљеног АА, ради утврђивања да ли наведена материја представља опојну дрогу, да ли садржи психокативне контролисане супстанце и да ли се налази на Списку психоактивних контролисаних супстанци. Наведено вештачење поверено је Националном центру за криминалистичку форензику у Београду, који је за давање налаза и мишљења одредио форензичког вештака Миленку Петровић, мастера биохемије, која је свој налаз и своје мишљење изнела у записнику о вештачењу НЦКФ број 234-6-6096/22 од 27.12.2022. године.

Одредбом члана 113. став 1. ЗКП прописано је да ће орган поступка одредити вештачење када је за утврђивање или оцену неке чињенице у поступку потребно стручно знање. Одредбом члана 114. став 1. ЗКП прописано је да је вештак лице које располаже потребним стручним знањем за утврђивање или оцену неке чињенице у поступку, а у ставу 4. прописано је да ако за одређену врсту вештачења постоји стручна установа или се вештачење може обавити у оквиру државног органа, таква вештачења, нарочито ако су сложенија, по правилу, поверити таквој установи или органу, који ће потом одредити једног или више стручњака за давање налаза и мишљења. Према одредби члана 117. став 1. ЗКП прописано је да орган поступка по службеној дужности или на предлог странке и браниоца одређује вештачење писаном наредбом, а ако постоји опасност од одлагање вештачење се, уз обавезу састављања службене белешке, може и усмено одредити. Одредбом члана 121. ЗКП прописано је у ставу 1, 2. и 3. да када је вештачење поверено стручној установи или државном органу, орган поступка ће руководиоца стручне установе или органа упозорити на последице давања лажног налаза и мишљења и на то да у давању налаза и мишљења не може учествовати лице из члана 116. ЗКП, те ће истима на располагање ставити материјал потребан за вештачење након чега ће писани налаз и мишљење, потписан од лица која су извршила вештачење доставити органу поступка.

Национални центар за криминалистичку форензику (НЦКФ) Управе криминалистичке полиције, ДП, МУП РС, који је у конкретном случају обавио вештачење, акредитован је у складу са захтевима међународног стандарда ISO/IEC 17025:2006 (ISO/IEC 17025:2006) од 28.08.2014. године, на основу чега му је од стране Акредитационог тела Србије издат сертификат о акредитацији-акредитациони број 01-413. Наведени подаци о акредитацији су јавно доступни, уз све области у којима НЦКФ спроводи форензичка вештачења и одељења у његовом саставу, међу којима је и Одељење за физичко-хемијска и токсиколошка вештачења, које је самим тим акредитовано за анализу психоактивних контролисаних супстанци, па су супротни наводи браниоца окривљеног којима се оспорава референтност НЦКФ, стручна оспособљеност његових форензичких вештака и врста вештачења која се одређује ради анализе психокативних контролисаних супстанци, неосновани. Неосновано се у захтеву браниоца окривљеног истиче и да је МУП РС, у чијем саставу је НЦКФ, подносилац кривичне пријаве и да самим тим не може спроводити вештачење, обзиром да из списка предмета произилази да је налаз и мишљење у записнику о вештачењу НЦКФ број 234-6-6096/22 од 27.12.2022. године дала форензички вештак Миленка Петровић, мастер биохемије, па је вештачење у конкретном случају било у домену њене струке, а то што је иста запослена у МУП РС не чини предметно вештачење незаконитим доказом.

Полазећи од наведеног и цитираних законских одредби, Врховни суд налази да је предметно вештачење у свему обављено у складу са цитираним одредбама Законика о кривичном поступку, односно по наредби органа поступка и у оквиру државног органа, од стране овлашћене институције у оквиру које је стручно лице одговарајуће специјалности за област физичко-хемијског вештачења, дало налаз и мишљење у записнику о вештачењу НЦКФ број 234-6-6096/22 од 27.12.2022. године, а да су странке у поступку имале могућност да се са налогом упознају и да га, у контрадикторном поступку оспоравају, па се неосновано захтевом браниоца окривљеног указује да се ради о доказу на коме се пресуда не може заснивати обзиром да је наведени доказ, у конкретном случају, прибављен и изведен у кривичном поступку на законит начин.

Према томе, записник о вештачењу НЦКФ број 234-6-6096/22 од 27.12.2022. године није ни сам по себи нити према начину прибављања у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку, па исти, супротно наводима захтева, представља законит доказ на ком се пресуда може заснивати. При томе, наводи захтева да предметно вештачење није обављено од стране установе на коју бранилац у захтеву указује као референтну, по оцени Врховног суда, не утиче на законитост овог доказа, већ представљају оспоравање одлуке органа поступка коме ће поверити вештачење, у чије разматрање се овај суд није упуштао јер повреда закона на коју се на овај начин указује не представља законски разлог за подношење овог ванредног правног лека, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП.

Сходно наведеном, Врховни суд је наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бранислава Стајића, којима се указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оценио као неосноване.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић